

Den nye energimerkeforskriften for bygninger gir lite drahjelp for arbeidet med klimakutt, mer energieffektive bygninger og overgangen til lavutslippssamfunnet, skriver daglig leder i Grønn Byggallianse, Mie Fuglseth.

10-04-2025 12:47 CEST

Regjeringens nye energimerkeforskrift – minus for plusshus?

Den [nye energimerkeforskriften](#) for bygninger ble lansert av regjeringen 2. april. For byggeiere vil den nye forskriften medføre store endringer i karakterutskriften for bygningsmassen, og kan gi umiddelbare økonomiske gevinster for bygg tilknyttet fjernvarme som fornyer sin energiattest fra neste år. Den nye forskriften gir derimot lite drahjelp for arbeidet med klimakutt, mer energieffektive bygninger og overgangen til lavutslippssamfunnet.

En ny forskrift var etterlengtet, og det er derfor gledelig at en ny forskrift er publisert. Vi skrev i høringssvaret vårt at «Det haster...å nå nasjonale mål om

energieffektivisering og frigjøring av kraft fra bygg til andre formål. Det haster derfor å implementere en energimerkeordning som kan bidra til at vi når disse målene». Forutsigbarhet for byggeiere er viktig for investeringer i energiltak. Selv om forskriften først trer i kraft 1. januar 2026, er denne forutsigbarheten nå på plass.

Når den nye forskriften trer i kraft vil vi trolig se en rask økning i energimerkede bygg med god energikarakter for bygg tilknyttet fjernvarme, selv om den reelle energibruken i kWh er uendret. For byggeiere kan det bety økonomiske gevinster i form av bedre finansieringsvilkår for bygg med høyere energikarakter, og redusert behov for å investere i energieffektiviseringstiltak. For klimaet er vi redd det enten blir en stillstand eller en mulig økning i klimagassutslippene fra energibruk i bygg.

Mange har allerede luftet sitt syn på regjeringens forslag til ny forskrift. Størst oppmerksomhet har det vært rundt vektingsfaktor for fjernvarme, som nå er satt til 0,45. Faggrunnet og høringsnotatet til energidepartementet omfattet kun alternativene 0,6 og 0,8, og departementet ba om innspill på disse, og ikke alternativet 0,45. Den valgte vektingsfaktoren var altså aldri på høring. I praksis medfører en vektingsfaktor på 0,45 at alle boligblokker og yrkesbygg som benytter seg av fjernvarme/fjernkjøling, vil eller kan få en mye bedre energikarakter enn i dag, selv om bygningskroppens energieffektivitet forblir uendret.

I [høringssvaret vårt](#), basert på innspill fra våre medlemmer, mente vi også at fjernvarme/-kjøling bør tilgodeses bedre enn dagens ordning, og at en vektingsfaktor på 0,8 ville være et godt kompromiss mellom alternativene departementet foreslo. Vi vektla at faktoren ikke bør settes for lavt, nettopp fordi det vil bli for enkelt for bygg å oppnå godt energimerke (høy energiklasse) uten å måtte gjennomføre energieffektivisering på bygget. [Energimerkeordningens formål](#) er at: «...den skal bidra til å sikre informasjon til markedet om boliger, bygningers og tekniske anleggs energitilstand og mulighetene for forbedring, for derigjennom å skape større interesse for konkrete energiltak, konkrete tiltak for omlegging til fornybare energikilder, og gi en riktigere verdsetting av boliger og bygninger når disse selges eller leies ut».

Vi mener at en lavere vektingsfaktor enn 0,8 for fjernvarme/-kjøling og bioenergi ikke bygger opp under dette formålet.

Vi foreslo også at en ny forskrift utviklet seg fra den forrige ved å differensiere mellom ulike energibærere i fjernvarmen. I forslaget til vektingsfaktorene for fjernvarme/-kjøling ble det ikke differensiert mellom fjernvarmeleverandører, selv om deres energimiks og reelle klimagassutslipp varierer. En rask titt på [fjernkontrollen](#) viser at både bruk av elektrisitet, fossil olje og fossil gass inngår hos en god del leverandører av fjernvarme. I tillegg kommer utslipp fra forbrenning. En differensiering ville gitt byggeiere et mer kunnskapsbasert grunnlag for å velge fjernvarmeleverandører med lave klimagassutslipp, alternativt investert i lavutslippsløsninger tilknyttet bygget. Det ville totalt sett resultert i lavere klimagassutslipp fra drift av bygningsmassen.

Et annet element i den nye forskriften er fraværet av insentiver for å gjøre bygninger til energiprodusenter. Solkraft kombinert med lagringsløsninger kan avlaste nettet, men overskuddsproduksjon av energi fra bygninger får ingen uttelling i den nye ordningen. Energidepartementets mest brukte argument for å tilgodese fjernvarme/-kjøling og bioenergi med lavere vektingsfaktorer enn elektrisitet, er at disse kildene avlaster kraftsystemet. Det er både riktig og nødvendig å avlaste nettet, og på samme vis mener vi at energimerkeordningen også burde brukes som insentiv til dette ved å kreditere eksport av solkraft. Dette var både Klimautvalget 2050 og Energikommisjonen innom. Plusshus – bygg som produserer mer energi enn de bruker – er blant de mest framtidsrettede byggeløsningene vi har. Lokal energiproduksjon med lagringsløsninger reduserer belastningen på det sentrale kraftnettet, og kan bidra til å unngå eller utsette behovet for store nettinvesteringer. Ved å kombinere ekstremt god energieffektivitet med lokal kraftproduksjon og lagring, kutter plusshus både direkte og indirekte utslipp – noe som er avgjørende for å nå klimamålene.

I et byggeperspektiv er det kort tid til Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050, og enda kortere tid til 2030, der målene om 10 TWh redusert strømforbruk i bygninger og 8 TWh økt solkraft skal være innfridd. Sammen med byggeiere har vi identifisert en rekke barrierer for å investere i solkraftproduksjon, som avskrivingsregler for takmonterte solkraftanlegg, søknadsplikt og delingsordningen. Disse må fortsatt ryddes av veien for økte investeringer i solkraft. Da er det ekstra skuffende at en ny energimerkeforskrift fører til «minus for plusshus» ved å ikke gi den drahjelpen markedet trenger slik at klima og energimålene kan nås.

Grønn Byggallianse jobber for at bærekraft skal bli det selvfølgelige valget i bygg-, anlegg- og eiendomssektoren.

Vi er en uavhengig og non-profit medlemsforening for offentlige og private virksomheter fra hele verdikjeden.

Kontaktpersoner

Morten Nordskag

Pressekontakt

Kommunikasjonssjef

Politikk og kommunikasjon

Morten.Nordskag@byggalliansen.no

901 800 27

Mie Fuglseth

Pressekontakt

Daglig leder

41440904